

FÖIÄ ENCICLOPEDICÄ LITERARÄ, *♦* APARE IN FIECARE LUNÄ DE DOUE-ÖRI

Prețul abonamentului :

PROPRIETAR ȘI REDACTOR :

Prețul inserțiunilor :

Pentru Austro-Ungaria 4 coróne
 Pentru România și străinătate . . . 6 franci

IOAN BACIU
 preot.

Pentru publicațiunile de preste tot anul (de 24 orî)
 tot după 50 cuvinte cu litere garmond se compută
 1 corónă, ér cu litere mai gröse duplu.

Roza Alpilor.

(Urmare)

Fetița ascultă cu atâta drag glasul blând și dulce al păstorului, îi promisă că va mai veni și de altă dată și va aduce și pe mamăsa și pe frații ei.

Fetița era atât de obosită de ostenéla și frica cea îndurat, încât câteva clipe după ce s'a culcat durmia dusă. Nu așa tinerul păstor lui nu-i vinea somnul. Lui îi se părea că un finger din cer s'a scoborit la el atât de frumósă și drăguță era fetița. Cum ar mai fi privit'o, cum ar mai fi povestit mult, mult, dacă somnul greu nu i-ar fi închis ochiî. A fost un somn așa de binefăcător, așa de dulce... a durmit atât de bine încât tinerul iei păzitor diminéta de-abia a putut'o trezi.

— O! tu esci — disă ea deschidéndu-și ochiî, am durmit atât de bine, am visat așa de frumos... Mi-se părea că avem aripî, m'am înălțat la tine din afundime și tu mi-ai spus ér povestî frumóse și dulci ca asară.

Cât ți-e de bine ție aici... Așa mi-ar plăcea se remân și eu aici dacă mama și frații nu m'ar aștepta.

— Să-i aduci și pe iei aici, am lapte cald, pâne bună, sunt fragî și smeură în pădure eu știu pe unde; aflăm și oué în cuiburi, o, eu is curajios, nu mi frică, urc stâncile ca o căprióră.

— Dar dacă îți lunecă piciorul și cađi în prăpastie... o nu... nu te duce, promite-mî că nu te vei urca după cuiburile vulturilor, eu așa mă tem că ți se va întâmpla ceva.

— Nu te teme nici odată...

Veđi nici căprióra nu-și rupe piciórele, nici nu alunecă; noi am crescut aici sus la olaltă, noi cunoșcem orî ce loc, orî ce pétră așa încât putem pași fără frică. Și apoi pentru ce mă-ai compătîmi dacă mă-ar ajunge vre-un réu spunemî, te intereseză asta pe tine mică pásărică, și așa nu mi-ai putea ajuta.

— Și cum se nu te compătîmesc când tu esci așa de bun. Tu nu faci nimăruî nici un réu.

— Nu. Eu nu vatám pe nime.

— Și nu ți-e frică ție aici singur?

— Nu. Dar nici nu is singur. Aici mi-s caprele, aici meiî, mă joc cu iei, le cânt din fluer; ei mă privesc, tac apoi sar voioși s'au se pun la piciórele mele. Vino; veđi cât is de drăguți și de blândi neteđesce-i, veđi așa... frumoși is?

— O! cât is de frumoși, cât is de drăguți; și ásta mic...

— Îți place?

— Da, fórte mult.

— Veđi, ásta-i melușelul meu cel mai drag, dacă vrei, fie al téu... Numai cât mai lasă-l aici la mamăsa, pentrucă ar plânge sermanul dacă l'ai duce și acea m'ar durea.

— Intradevér mi'l dai mie? îl pot lua în brațe? Vino, vino dragă, vino se te ved, se te iubesc, vino și nu-ți fie frică de mine, veđi așa... le melul în brațe, îl neteđesce, îl gugulesce, îi vorbesce... Și melul se uită așa de frumos la mica-i stăpână parcă ar vrea sei laude bunătatea.

Dar sórele deja e sus și trebuie se plece, dacă vrei se ajungă până la ameađi în drumul ce duce spre sat. Tinerul își mulse repede caprele și oile, oferi lapte cald frumosului său óspe, apoi plecară pe drumul obositor și greu. Prinse fetița de mână și astfel o conducea pe căi neumblate, încunjura stâncile și ferea din cale spiniî.

Și când stânci ascuțite i-au rănit piciórele micii sale protejate, s'a pus jos, le-a spălat cu apă rece din isvor, le-a legat și a mers înainte.

Convorbirea plăcută i-a făcut se uite ostenelele drumului și timpul îndelungat așa încât numai s'au trezit în drum. Acesta le-a fost ținta, au trebuit să se despartă.

Fetița îi mulțami pentru bunăvoință și îi legă de inimă grija melului... peste opt ðile când razele sórelui vor cădea pe păréul muntelui (cam 7 óre) va veni să-și vadă melul dar se vină după ea aici.

Tinerul i-a promis, dar glasul îi era așa de slab.

Ceva îi oprea vorbele în pept, că ce a fost nici el n'a știut.

Fetița i-a observat perplexitatea și i-a fost milă de el. Ii adie fața cu mânele ei mici de catifea, mângâindu-l se nu se teme că ea scie merge de aici până acasă și se nu fie întristat căci ea ér va veni.

Se despart, calea lor se face îndoue: Fetița merge cătră sat sărind voiósă peste bălțile ce strătae drumul; el înapoi la munte încet, cu greu. Și de o sută de ori a privit înapoi, mai vede-o óre, a dispărut deja? Și de-și cu ochii nu o vedea, o simțea lângă el, îi audea și acum glasul dulce, mâna-i móle, catifelată o simțea și acum în mâna lui.

Cât de gólă era acum pentru el pădurea désă, cât era de singur, cu tóte că numai o ființă lipsea, numai cu una era mai puțin, cu fetița aia drăguță și frumoasă fără samén.

— Óre va veni? Voiu mai vede-o își va ținea promisiunea? se întrebă întruna. Cât de nerăbdător a asceptat diua a opta, în fiecare di tăia câte-o trăsura în grinda colibit, ca nu cumva se greșescă în calculare.

— Măne, di se el, măne va fi diua cea mare, ea vine o véd ér, pot vorbi cu ea. Ii duc și melul, sê-l vadă, să se bucuire, sêl neteđescă, sêl gugulescă...

Aurora în caru-i de aur sê 'nalță... locuitorii văilor încă nu o véd, dar el o vede de pe vârful muntelui; se și grăbesce ca se nu întârđie... de pe pētră pe pētră, din stâncă în stâncă pe unde dór numai capre selbatice se refugiază din aintea vânătorilor, se scobori așa de repede încât în o jumătate de ceas era în drum. E drept că pe calea asta n'a putut conduce în rândul trecut pe mica-i protejată, aceea ține mai mult fiindcă scobóră pe cresta muntelui.

La primele raze ale diiei tinerul era jos la pólele muntelui. Cât de lungă îi s'a părut asceptarea. Cât treceau de încet pătrările de óră, ér fi plăcut sê-i alerge înainte, dar dacă ea vine pe vre-un drum lateral și nu se vor întâlni...

Pe-aici, pe-aici era sê-și pērdă răbdarea, când deodată vědu pe frumoasa fetița înaintea lui, rídea și îi strigă deja departe.

— Așa-i că te-am păcălit? De mult te-am věđut dar am voit se te surprind și deacea am încunjurat și am venit pe marginea pădurii. Veđi, haina mi udă de róua ierbi și părul de frunzele copacilor.

E o fericire sê-i privesc; de ce bucurie fericitoare îi umple revederea.

— Dar melul meu unde e — întrebă acum fetița mai curajoasă. L'ai lăsat acolo, sau a căđut... o săracul și era cât pe-acel se plângă.

— Drept, melul tēu! di se tinerul mirat. Mi-am uitat, iartă-mē; așa m'am grăbit ca se te pot vedea cât mai curând, adecă... ca se nu întârđiu, ca se nu te fac se ascepti încât mi-am uitat de el și apoi veđi, și îi arată stâncile grozave, pe aici nici nu laș fi putut aduce.

— Dómnne sfinte! Dar pe aici ai venit! Dealtădată se n'o mai faci. Eu așa me tem că ți-se va întâmpla ceva și atunci eu ce se fac? Cine-mi va vedea atunci pe bunul meu pretin, ce va fi de micul meu mel?

Așa merge asta din săptămână în săptămână. Tinerul îi aduce melul, fetița se jócă cu el; cătră tómnă apoi il duce acasă se nu-i fie frig.

* * *

Se scurge vremea, trec anii... Tinerul păstor e un fecior frumos, copilul curat al naturii, înalt, cu pept lat, bărbat în tótă puterea. Inima-i bună, dragostea, omenia, trásurile frumoase ale feței, glasul-i plăcut il făceau mai atrăgător, mai plăcut. Fetița e fată mare; statură sulegetă, un cap mic, clasic care il pórtă cu superbia unei regine, purtarea blândă, nisece buze mici roșii cu vecinicul lor suris, în ochii ei fericiri ceresci, un farmec frumos al frumsetei femeiesci. Se va mira cineva că tot satul o numea „Roza Alpilor”? Și cea era ea întradevăr.

— Ce păreche frumoasă, di se ómenii din sat, când Dumineca sau în sêrbători vine păstoriul în sat și merge cu mirésa-i — cu „Roza Alpilor” — la beserică și de-acolo acasă.

— Sunteți unul pentru altul, di se părinții, și bunu D-đeu v'a făcut unul pentru altul.

— Și el ne-a și adus la olaltă — se grăbesce se întărăscă tinerul — pentrucă în lume nu este întâmplare, tóte le îndrēptă D-đeu. Și vom fi unul al altuia, numai așteptăm primăvara când va merge la munte fratele meu.

Mândră era și fata de mirele ei, fecior frumos încât n'are păreche; e și fericită mai ales când aude cum il amintese și cum il laudă celelalte fete din sat.

Dar, oh! inima de femeie, se et ascuns, cine vede în lăuntrul sēu, cine scie ce locuesce acolo! Cine póte deslega enigmatle sale? Cine și póte cunósce secretele? Băieșul află în sinul stâncilor aurul și petrele scumpe; cufundatoriul scóte la suprafață mărgeanul din afunzimile nemăsurate ale mării dar isvorul simțemintelor, secretele iubirii unei inimi de femeie cine le póte afla?

Nime... nime... Vei rămânea pentru totdeuna o enigmă o negură deasă în care numai ochiul lui D-đeu póte pătrunde.

Boierul aduse în sat un vânător tiner dela o altă moșie a sa de departe. Era fecior frumos, nu-i vorbă; nu era așa de voinic nici nu era copilul curat al naturii ca păstoriul Alpilor. Dar vorba îi era mai dulce, mai lingușitoare. Tinerului aceuia simplu îi vorbea numai inima și deacea tóte cuvintele lui din inimă îi erau rupte. Acestuia îi vorbēu și ochii și vorba lor era așa de viclénă, privirea atât de pătrundătoare încât pătrundea în inima orii cărei fete. Ii cu dracu — di ceu de multe ori, nu te poți uita în ochii lui, atât de pătrundătoare li privirea. Ș'apoi pe Eva nu a înșelat'o vorba șerpelui? Cât de gidilitoare îi erau cuvintele, cât de cu farmec orii ce cuvint, cât de dulce! Cine se i se împotrivesc! Asta i-a rānit și inima „Rozei Alpilor”.

— O, voi munți înalți, pentrucă nu dispăreți câte-odată ca se fi aprópe și se audă iubirea curată a inimei, vorbele minciñoase ale înșelătorului! Unde-i apărătorul? Unde esci frumoșule păstor sê-ți aperi fericirea, frumoșule-mirésă de înșalaciunile lingușitorului? Atunci... atunci ai aparat'o și ai mântuit'o în pădure, ér acum nu te grăbesci, acum întârđii prin pădurile seculari, prin pustietățile mórte ale stâncilor și nu vii ca s'o mântuesci... pentru tine și pentru ea.

Dar nu... nu veni!... e prea târđiu.

Primul sărut au rēunat. Stau la pārlaz sub nucu cel mare, fata din lăuntru, vânătorul din afară...

Nu veni!... Rēmăi căci inima ți-s'ar zdrobi. Ce n'a cutezat tu, a făcut acest străin înainte de ce ar fi și cunoscut mai bine fata: O strinse la sine, brațele-i tari încunjură mijlocelul suleget al fetiței un sărut și rēsunet al sărutului până la tine il aduse vintul, dar tu nu l'ai înțeles, nu l'ai auđit...

— A rēsunat primul sărut și cu el în dóue s'a rupt legătura a vē lega inimile... Nu mai e legătura sorții ce ve împreună inimile vóstre.

— Ea nu mai este a ta, cel puțin inima tei nu, și ție serman copil numai inima tei îți trebuia.

* * *

În sat e sêrbătoare mare, e sêrbătoreea patronului satului. Păstoriul se grăbesce cătră sat ca se cetescă din ochii miresei sale fericirea.

— O cât e ea de frumoasă!

— O Dómnne cât me iubesci Tu căci ai condus'o la mine și mi-ai dat'o mie pentru totdeuna.

Nu-i...

Nici nu póte fi în lume om mai fericit decât mine.

Și desele păduri rēsunau de cāntecul lui. Numai mormurul căderii apelor se silea se inghită cāntecul vesel al fericirii.

Tinerul păstor e aprópe la pólele muntelui, câteva salturi îndrăznețe și e în vale; și întrece în cale apele repedi ale muntelui ca se ajungă mai curind la mirésa lui, la fata cea mai frumoasă din sat, a cărei inimă e alui și numai alui.

Dar, cei asta? Oprescete! Nenoroc? Veđi cum te însoteșce cucuvēua.

Ciuric... ciuric...

Acēsta ingrópă pe cineva, cāntecul tei trist prevestesce mórte, griji tinere!

Tinerul aude glasul paserii, privesce înapoi.

Tu esci? Deastădată ai rātăcit! Glasul tēu înfiorător nu-mi sună mie un ultim salt și grăbesce înainte întrecându-se cu sburdalnicul pāreu al muntelui.

Mai aude încă glasul paserii dar nu-i dă atēțiune... grăbesce căci și așa a întârđiat.

(Va urma)

(După Schmiedt) de Porumbel.

La A...

Nu mai plânge, ștergeți ochii...
 Mișelia nu merită
 Lacrimi calde isvorite
 Din o inimă zdrobită!

Drept... tu l'ai iubit copilă
 Și l' iubesci... Ființa-ți totă
 Lui i-ai dat-o... N'o să-l uite
 Inima ta niciodată...

Dar când veți iubirea-ți sfântă
 Un nemernic cum o vinde,
 Cum o calcă în picioare
 Pe tin' mila te cuprinde?

Cum? In loc de blăstăm milă
 Și iubire 'n loc de ură?
 Ca să-i spună-o vorbă crudă
 Inima ta nu se 'ndură?

O! te știu... tu ești un inger
 S'ata inimă curată
 Pân' la vermele din tine
 Nu scoboră nici odată!

Lacrimi calde isvorite
 Din o inimă zdrobită
 Mișelia nu merită...
 Nu mai plânge, nu mai plânge!

Porumbel.

Caprițiu

— Comedie într-un act de Alfred de Musset —

Persoanele :

De Charigny Matilda soția lui, Madame de Lery, Un servitor.
 Scena se petrece în dormitoriul Matildei.

Scena I.

Matilda (singură impletesc) încă o impusătură și apoi sum gata. (Sună. Intră servitoriul.) Fost'a aici cineva dela Janisset?

Servitoriul: Până acum nu Maria Ta.

Matilda: Asta e de nesuferit. Trebuie mers acolo erași; repede. (Servitoriul ese.) Nu ar fi fost ertat se fiu cruțătoare în alegerea decorațiilor; opt ore, acum se îmbracă. Sum secură că mai nainte de ce ași pute eu isprăvi, va fi aici. Erași o întârziere de o zi. (Se ridică.) După un an de căsătorie se împletesc în secret pungă pre sama bărbatului! În ochii multor omenii această e mai mult ca romantic. Pentru exemplu, ce ar dice Madama de Lery dacă i'ar ajunge în urechi? Dar chiar el însuși ce va eugeta? Va ride pôte asupra tănuirei, dar despre present nu va ride. Și în fine pentruce atâta tănuire? Nu știu simt inse că dacă și el ar ști nu ași fi putut luera eu așa plăcere. Ar fi fost acea aparință ca și când în continu ași vre să'l fac atent: veți cât euget eu la d-ta! Acea ar fi fost o specie nouă de imputare, pre când dacă-i stau înainte cu lucru isprăvit, atunci el însuși va fi silit să-și mărturisască că am eugetat la el.

Servitoriul: (intră.) Acésta o au adus dela giuvaergiu pentru Maria Ta. (Da un pachetaș Matildei.)

Matilda: În fine. (Sede.) Dacă vine d-l Conte anunțemi-o îndată. (Servitoriul ese.) N'o dară iubita mea punguliță, hai să-ți isprăvim toaleta. Se vedem cât de cochet îți stă această gătelă. Fôrte bine. Acum e întrebare că ore cum ne vor primi acuși. Corespunde-vei tu plăcerii acelea cu carea ai fost gătită, corespunde-vei tu acelei îngrijiri de carea a fost împărțită mica ta persoană? D-ta d-șoră vei fi ôspe neacceptat, chiar pentru acea numai în deplină splendoré am voit se te arătăm. Ore căpăta-vei sêrutare pentru ostênêla? (Sêrută pungulița se opresce.) Sêrmană mititică. Valôrea ta nu e mare; nimene nici doi luisdor nu ar da pentru tine. De ce-mi cade dară așia de greu că trebuie se mă despart de tine? Nu pentru acea te-am început ca se fii gata cât mai curând? Oh, începutul a fost cu mult mai vesel de cum a fost sfârșitul. De altcum numai 2 săptămâni sunt de atunci; numai 2 săptămâni? este posibil? Nu nici cu o minută nu este mai mult, și în timpul de 2 săptămâni câte de tôte!... Dôră am întârziat prea tare mititica mea?... De ce și euget așa ceva? Mi se pare că vine ore-cine; acesta e el; mă iubesc încă.

Servitoriul: (anunță) D-l Conte!

Matilda: Ah, D-șeul meu! Numai o pantlică am eusut pre cealaltă o am uitat. Cât de prostă-s! În sara acésta nu i-o pot da. Se ascepte un moment, o secundă în salon; repede până ce nu intră...

Servitoriul: Maria Ta, deja este aici. (Servitoriul ese.) Matilda ascunde pungulița.

Scena II.

Charigny: Bună sara scumpă Matildă; dôră te conturb?

Matilda: Pre mine Henri? Ce întrebare!

Charigny: Parî confusă, obosită. De câte ori vin la d-ta totdeuna uit că-ți sum bărbat și totdeuna întru piea repede.

Matilda: Acésta observare e nițel cam rêuțaciôsă, inse fiindcă și puțin amor este amestecat în ea tot cu aceea-și inimă bună te înbrățșez ca și până acum. (El îmbrățșaza.) Apoi d-l meu când uiți că ești bărbatul meu, cine te socotesc ca ești?

Charigny: Iubitul têu, frunôsă mea Matildă; ce șicel dôră greșesc?

Matilda: D-ta nu greșesci (a parte: im vine că să-i predau pungulița așa cum este.)

Charigny: Ce toaleta este pre tine? Nu mergi de acasă?

Matilda: Nu. Așa mia fost eugetul... Am sperat că dôră...

Charigny: Ai sperat? Și ce ai sperat?

Matilda: Mergi la bal? Ești în colóre minunată...

Charigny: Oh da de unde; nu știu acui este vina, a mea ori a croitoriului mieu; ținută mea mai mult nu mai este militarêscă.

Matilda: Nesuferitule! D-ta nu eugeti la mine când îți admirî statura aici în oglindă.

Charigny: Bah! Dară la cine să euget? Ori dôră pentru-aceea merg le bal pentruca se dansez? Îți jor că acea pentru mine este o adevêrată tortură; numai silit mă trag până acolo și nici acea nu știu ca pentru ce?

Matilda: Atunci te rog rămâi acasă... vom fi numai noi de noi și îți voi spune...

Charigny: Mi se pare că orologiul têu grăbesce; nu se pôte se fie așa târziu.

Matilda: ori ce se dice crologiul meu, încă nu e timpul de mers la bal dôră numai înainte ne-am ridicat dela prânz.

Chavigny: Deja am dispus ca se prindă. Trebuie se fac nescari visite.

Matilda: Ah! acea nu am știut-o aceea e alta... Eu am cugetat...

Chavigny: Și ce?

Matilda: Numai așa am cugetat... În urma acelor ce ai țin... Orologiul umblă exact; sunt numai 8 ore!... Mai rămă puțin... Am o mică surprindere pentru d-ta.

Chavigny: (Se ridică:) scii bine iubita mea că din partea mea ești cu totul liberă și poți merge de acasă ori și unde și ori când voești. Vei afla dară de cuviincios că acesta se fie reciproc. Ce fel de surprindere mi-ai pregătit?

Matilda: Nici una așa cred că nu am vorbit de surprindere.

Chavigny: Atunci dară am greșit eu cu toate că și acum mi se pare ca și când aș fi auzit. Aici-ți-ș valsele de Strauss? Imprumutăm-le dacă n'ai lipsă de ele.

Matilda: Aici-s; acum le voești?

Chavigny: Da, dacă te poți lipsi de ele. Le-ai cerut dela mine pe o țin-două. Nu te lipsesc de ele pe timp lung.

Matilda: Le ceri pentru Madame de Blainvillet?

Chavigny: Ce ți se pare? Nu ai amintit pre Madame de Blainvillet?

Matilda: Eu? Nici de cum nu am amintit-o pre ea.

Chavigny: De astădată om auzit destul de bine. (Și ea e ărași.) Ce ai țin d-ta de Madame de Blainvillet?

Matilda: Am cugetat căci îi trebuiesc valsele.

Chavigny: Și pentru ce ai cugetat acesta?

Matilda: D'a pentru acea... pentru că... pentru că M. de Blainvillet îi plac valsele.

Chavigny: Da, îi plac, și și mie-mi plac și așa cred că și d-tale-ți plac. Cu deosebire este unul între ele... Cum e și numai? l'am uitat... Cum și sună?

Matilda: Nu scii venim-va în munte? (Se aședă la pian și jăcă.)

Chavigny: Acesta e! Minunat răpitor și d-ta astfel joacă un adevărat artist sau ca se țin mai mult ca o adevărată jucătoare de valse.

Matilda: fac așa de bine ca ea Henri?

Chavigny: Cinei ea? Madame de Blainvillet? Precum ved pre d-ta te neliniscese această damă.

Matilda: Nu tare. Dacă aș fi bărbat de sigur că nu miar prosti capul.

Chavigny: Țsta ar fi un lucru tare la loc dela d-ta. Acea de loc nu merge, că ori o femce ori un vals se prostescă capul unui bărbat.

Matilda: Jucavei d-ta în asta sară amice?

Chavigny: Ei iubită ce cugete îți umblă prin cap!? Omul jăcă, înse nici odată nu se cugetă înainte la acea, că doră va juca.

Matilda: Ai banî la d-ta?

Chavigny: Așa cred că am. D-șoră îți trebuiesc?

Matilda: Mie? Bunule Dómne! Ce aș sci face cu ei?

Chavigny: Și pentruce nu ți-ar trebui?! Deși ușa ți-o deschid prea repede sertarele nu miam obicinuit ca se ți-le deschid, și se pôte... că așa greșala mea este duplă.

Matilda: D-ta d-le acum nu spui adevărul; în ținlele aceste am băgat de samă că d-ta ai deschis sertarile mele și m'ai făcut de tot mută.

Chavigny: Acea nici nu o pot face iubită până când sunt sêraci pre lume. Scii pre ce spezezi tu bani, și te rog concedem căci ajutoriul têu sê fiu și eu maranimos. —

Matilda: Cât de bun, cât de nobil ești tu iubite Henri. Spunemi numai te rog mai aduci-ți aminte de ținua acea când ai voit se achitezi o mică dătorie și teai plâns că nu ai pungă?...
Chavigny: Când a și fost acea? Ah, drept... atâta e constatat că e un lucru tare prost când omul, în umblările lui pre afară se încrede prea mult în buzonarele lui ce nu plătesc nimica.

Matilda: Ți-ar plăce o punguliță roșie cu brodărie neagră? —

Chavigny: Nu, nu-mi place colórea roșie. Noa! Mii adus aminte că de eri și pungă am, cu totul nouă; present. Cumu-ți place d-tale? (Scóte pungulița din buzunariu.) Lucru cu gust-e?

Matilda: Se vedem: dai-mio încóce?

Chavigny: Poftesce. (I-o predă; Matilda o privesce apoi ărași i-o redă înapoi.)

Matilda: Tare drăguță. Cumi-e colórea?

Chavigny (rîde) Cumi-e colórea!? Bre... da minunată întrebare!

Matilda: Am greșit... Acea am voit sê țin că dela cine o ai căpătat?

Chavigny: Ah, asta e minunat! Pre onóre, perplesitatea d-tale e de mirat.

Servitoriul: Madame de Lery.

Matilda: Am spus portariului, că astăđi pentru nimene nu sum acasă.

Chavigny: Nu, nu, lăsați-o numai se între. Pentru ce nu aș primii-o?

Matilda: Și apoi în fine D-le punga această... Ertat-mi este ca se scii cine țin dat-o?

Dusê pe gânduri.

Scena III.

Matilda, Chavigny, Madame de Lery în toaletă de bal.

Chavigny: Vino Dómna, te rog vină; nice nu ai putea nimeri în un timp mai potrivit. Matilda chiar acum a comis o măgărie, cea ce este o adevărată risipă de vorbă. Intipuesceți numai îi aret această punguliță...

M. de Lery: Veđi numai cât e drăguță! Sê vedem numai. —

Chavigny: Ii arêt această punguliță; o privesce, uitândușe la ea de toate părțile, mi-o redă și când mi'o pune în mână scii ce a țin? M'a întrebat că de ce colóre e?

M. de Lery: N'o d'apoi cum se fie, vênătă.

Chavigny: Firesce că vênătă... Asta e ordinea... Și apoi chiar întru această stă întregă comicitatea lucrului... Intipuesceți că ore cine se întrebe așa ceva?!

C. de Lery: În adevăr. Bună sara scumpă Matildă: vină în asta sară la ambasadă?

Matilda: Nu; voesc se rămân acasă.

Chavigny: Și D-ta nici nu riți de istoria mea?

M. de Lery: D'apoi cum se nu rid. Cine este acea al căreia lucru de mână este acesta punguliță? Ah, o cunosc. Acea

Cu capul plin de griji.

este Madama de Blavillet. Cum D-ta nici nu căreai nimica la acesta?

Chavigny (cu grabienitate Mă rog de pre ce ai cum oscut'o?)

M. de Lery: De pre acea că e vânăta, chiar numai de pre acea. De cea cari vagabundează această punguliță; șapte ani sau implinit până a fost gata, și îți poți eugeta că întru atâta vreme de câte ori a fost schimbat în scopol destinației ei! Pre trei cunoscuți de ai mei-i știu că unu fiecare au poședat această punguliță — în euget. D-ta D-le Chavigny ai devenit proprietariul unui adevărat tesaur, ai ajuns la o adevărată moștenire. —

Chavigny: Cași când numai o mică punguliță ar fi pre lume. —

M. de Lery: Nu, înse pungă vânăta numai una este pre lume. Înainte dată eu urêsc colorea vânăta, o colóre preste ceriu însamnă nimica. Înastfeliu de lucruri înse odată nu greșesc. În ajunge dacă vîd. Precum de sincera iubese lila chiar așa urêsc vînatul. —

Matilda: Acesta e colorea Constanției.

M. de Lery: Colorea barbierilor. Eu numai eu pasant v'am cercetat; pre cum veđi sum în deplină splendore. La balul ambasadurului trebuie mers de timpuriu. Astfeliu de imbulđală este acolo de omul își pôte frânge și capul. Pentru ce nu vii și d-ta? Eu pentru lumea asta nu vș rămâne. —

Matilda: Nu m'am eugetat mai de vreme și acum e târziu. —

M. de Lery: Nu ție de acelea! Încă este grozav de multă vreme. Uite dragă, eu acuși ating soneria. Cereți o toaletă. Pre D-l Chavigny dimpreună cu micul său odor îl dăm frumușel pre ușă afară. Eu te peaptân, 'ți anin în păr două floricele și te duc pre trăsura mea. În acesta neam iteles și punctum.

Matilda: În asta sară nu; rămân acasă necondiționat. —

M. de Lery: Necondiționat? Asta 'ți este propusul hotărit? D-le Chavigny te rog du cu d-ta și pre Matilda!

Chavigny. (bruse:) Eu nu mă amestec în afacerile nimeruia.

M. de Lery: Oh, oh! Așa se vede că D-tale 'ți place vînatul. Naa bine, ascultă dară încóce. Știi ce voiu face eu? Da-țim și rămân la d-vóstră.

Matilda: Cât de plăcută ești d-ta Ernestină. Nu, nu voesc se lipsesc balul de regina sa. Dute, jôcă un vals și la 11 ore dacă 'ți vei mai aduce aminte de mine reintórcete; amândouă vom vorbi lângă sobă fiind că D-l Chavigny ne lasă singure. —

Chavigny: Eu? Chiar nu; nuscui se merg sau se nu merg?

(Va urma)

G. Nistor.

Darnică.

— Dău me porți cum porți mîtuțul,
Când ai vré și n'ai cu cine
Se te jocî, ci iai păiuțul
Și îl învîrți cum, cât îți vine,
Până când îți cade în pólă,
Obsit, ca o schidólă.

Decât și cu așa glume,
Aș mai vré eu — câte-odată —
Mai că nici se fiu pe lume,
Veđi... Nu știu ce vréi tu, fată!
Spune-mă, nu-ți fie rușine:
Dacă-ți e ori ba de mine?

Tu ști bine, că-mă ești dragă
Și nu-mă spui — nici într'o parte.
Anu 'ntreg și vara întregă
Dela lucru me desparte
Gândul: ca, într'o deséră,
Se trimit se mi-te céră.

M'am încredințat eu, Chivă,
Că tată-tău, de te-aș cere,
Mi-ar fi tare împotriva,
Pentru-că veđi... n'am avere!
Dar e avere mai mare
Ca inima? — cine-o are.

Măta, știu, ușor se schimbă...
O aduc eu ici la cale,
Cât-ce-o iau frumos la limbă,
De-aș sci una dintr'a tale...
— Par'că ești copil, Vilică!
De-a lor voie n'am eu frică:

Tata vré cum mama ție,
Voia mamei e la mine
Și nici unul n'au sê-mă strice...
— Cum rămâne-atunci cu tine?
— A mă voie ție-o dau ție...
— De mult vréu așa se fie!...

G. Bodnariu.

Penele ca ornamente.

Pre cum florile întocmai se întrebuințază și unele pene de paseri pentru împodobirea pălăriilor damelor.

Cele mai multe dintre aceste pene se aduc din țări îndepărtate și numai puține se folosesc de cele de pe la noi — nu va fi rău însă ca și pre aceste puține să le știm care sunt și să cunoștem metoda după care sunt de a se prelucra spre ale putea întrebuința la ornămintarea pălăriilor de dame.

Între penele ce ni-se transportă nouă de prin țări îndepărtate și le plătim cu bani grei vom înșira următoarele paseri de la cari ori de pe care se smulg așa, d. e. Struțul (Strudiul Camelus) Ciconia, Ardea purpurea, Paserea de paradis, Papagaiul, Fasanul, Păunul etc.

Dintre cele ce se află și pe la noi. Vom înșira următoarele: Găinele, cocoșul, găsele, rațele, cocostircul, găina sălbatică, cocoșul sălbatic, și altele.

Până ce se pregătesc penele, acestea spre a se pute folosi la podoba trec prin mai multe operațiuni. I. se sortează după soi, color, mărime și calitate.

Fie care parte se așază în cutii de formă lungăreață și deocamdată se păstrează la o parte.

II. Cotorele penelor partea cornosă se frecă cu o bucată de Amoniac — acid carbonic ce se capătă în comerț sub numirea de (Hirschhornsalz.)

Sau le punem să stea o noapte întreagă într-o scaldă de sodă, și acesta operațiune se face cu scop de a înlătura substanța unsuroasă din cotor pentru că astfel mai bine să se prindă colorile de el.

III. Punem apoi atât penele cât și cotorele toate pe rind după cum a fost sortate în soponele pregătite din $33\frac{1}{3}$ gr. sapon și 500 gr. apă, le purtăm cu mâinile și le zolim timp mai îndelungat. Scurgem apa acesta și turnăm preste pene altă apă cu sapon și erăși le zolim apoi scurgem și acesta și turnăm a tria (adecă le spălăm în 3 ape) pentru de a delatura de pe ele ori ce pei murdării. După aceea le clățarim mai întâi în apă caldă și apoi în apă rece.

Bilitul. (Inalbitul)

Bilitul se face nu numai la penele ce din natura lor sunt albe ci și la celelalte ce sunt destinate de a se colora pentru că cu cât sunt penele mai bine curățite cu atât se colorează mai frumos.

La cele ce de la natură sunt albe și voim ca tot albe să rămăe le punem într-o scaldă de apă, și apoi le clățim în apă limpede.

Deci penele ce sunt destinate pentru colorit încă trebuie mai întâi înlăturate și curățite.

Înainte de a le colora le punem mai întâi să stea vro 3—4 ore în o soluțiune de acide de caliu (doppelt chrom säurekali) la care se adauge puțin acid salpetric (salpeter säure) apoi le

băgăm în o soluțiune de puciosă (schwefliger säure) după care apoi rămân albe și se pot colora după plac, pentru care scop lăsem să urmeze aici diferite rețete:

Roșu ca rubinul.

500 gr. din cel mai bun Persian (Persio) îl mestecăm bine în 8 litre de apă punem penele în fluiditatea acesta și o încăldim atâta până ce putem ținea degetul în ea, după un timp le scotem afară le clățim în apă limpede de mai multe ori și apoi le punem să se usce.

Roșu ca carminul

Ferbem $133\frac{1}{3}$ gr. lemn roșu (Rotholz) în 6 litre apă de ploie adaugem la acesta în timpul ferberii $3\frac{1}{2}$ gr. acid tartaric (weinsäure) strecurăm fluiditatea acesta prin un postav, o amestecăm cu cohenill și adaugem încă $66\frac{2}{3}$ gr. vinars.

În scaldă acesta se colorează penele și apoi se limpedesc de mai multe ori cu apă rece. —

Colorea rosa.

Punem penele într-o soluțiune caldicioasă de anilin roșu, le ținem într-acesta două ore apoi le scotem și le limpedim în apă rece.

Galbên auriu.

Întro $\frac{1}{8}$ litră de spirit de vin disolvăm 100 gr. curcumină pulverisată. Mestecăm aceasta cu 4 l. de apă caldă punem penele să stea în soluțiunea aceasta 15—20 minute. Le scotem apoi afară le lăsem să se scurgă și apoi le limpedim de mai multe ori cu apă rece.

Galbên oranjii.

Ferbem în 4 l. apă 12 gramă potașă și $33\frac{1}{3}$ gr. orlean frances lăsem să se stîmpere puțin și punem în fluiditatea acesta penele, unde le ținem 6—8 minute apoi le scotem le punem să se scurgă, le clățarim în apă limpede și le scaldăm în o baie de soluțiune cum am arătat la rețeta de mai sus pentru Galbên auriu, — sau le punem de 2—3 ore într-o scaldă caldă de anilin galbên, unde le ținem 2—3 ore apoi le scotem afară, lăsem să se scurgă și le limpedim cu apă rece.

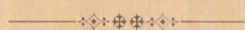
Albastru luminos.

Disolvăm 50 gr. acid de tireghie (Weinstein sauere) și $66\frac{2}{3}$ gr. carmin de indigo în 3 l. apă caldă. Băgăm penele în soluțiunea acesta unde le lăsem să stea până ce s'a căpătat colorea poftită și apoi le limpedim cu apă rece, dar numai odată.

Brun (cafeniu.)

Facem o soluțiune din brun de Aniliu (Aniliu braun) în care amestecăm câteva grame acid tartaric (Wein säure) și punem penele să stea în acesta soluțiune.

I. B.

DE ALE POPORULUI.

—o—

Fata Banului.

Baladă populară comunicată de I. Popa învățător.

Sub tufă de păducel
Sede tiner voinicel
Cu nevasta lângă el
Ș'are mori ș'are vâltori
Are mori pe sub pământ
Macină-aur și argint
Dar turcii că mi-l afla
La mare bir il punea
El morile le vindea
Dar de bir nu se plătea
Ci, cătră mândra-așa grăia
— Gatate mândro frumos
Că'i un tirg departe 'njos
E tirgu la Cornoveț
Și's nevestele cu preț
Dar eu de te-oi prețui
Și de bir că m'oi plăti"
La tirg dacă ajungea
Un turc tiner că venea
Și din graiu așa grăia
— „De vinđare-i nevasta“?
— De vinđare ȑeu asta!
— „Dar ce iț e prețu pe ea?
— Nu cer mult ea se-mi plătesci
Numai se mi-o cãntãresci
De trei ori
Cu gãlbiori
Ș'o datã cu lei bãtuți

De două-ori cu bani mărunți"
Turcu inte așa făcea
Și nevasta că și-o lua
Cătră casă că pleca

Mutul de la mórã.

Dar nevasta suspina
Suspina și lãcrãma.
Èr turcu din graiu grãia
Taci tu mândrulița mea
Cã nu te-am luat sã te fac róbã
Ci te-am-luat se te fac dómnã
Dar nevasta i grãia
„Cum foc n'aș suspina
C'aveam și eu-un frãțior
Cu semnu de-a dreapta
Îmi pari că ești D-ta“!
„Mândro mândruleana mea
Eu-s ficiorul Banului
Din fundul Ardealului“!!
— „Și eu's fata Banului
Din fundul Ardealului
Nepóta 'mpèratului!!“ —
El îmbrãțe o lua
Și pe frunte-o sãruta
Și din graiu așa grãia
— „Bine sorã te-ai uitat
De'n nópte nu ne-am bãgat
Ca se facem vr'un pãcat
— Apoi 'n gura mare cã striga
Na-ți cumnate nevasta
Și cu darul dela mine
Numai se trãiți voi bine
Și eu voi mai dãrui
Numai se puteți trãi.

Descântec de însurat.

Ficior de împèrat
Lunea so luat.
Marța o umblat,
Mercurea-o sosit,
Joia o durmit,
Vinerea o visat
Sãmbãta so sculat
Și mi o alergat
La tine mãtrãgunã,
Se-i faci cu soroc

Se fie cu noroc,
Cã s'ar fi 'nsurat
Și ar fi luat
Pe-o fatã de craiu
Io incã-am venit
Cu soroc se-mi faci,
Cã m'aș însura
Pe N. aș lua
De soție
De vecie.

Mãtrãgunã sorocesce
Pe mine mẽ norocesce
Amin.*)

* In o luni sara ficiorul ce voesce a se insura, se duce in câmp sau in o grãdinã unde este „mãtrãgunã,“ luãm de trei ori țerãnã de lângã redãcina ei, o asvãrle peste cap de trei ori apoi ȑice descãntecul acesta de noue ori, dar eu grige și fãrã sgomot, cãci dacã se treȑesce cineva, ori de il vede vre un om sau femeie, ori de in timpul acela latrã vre-un cãne atunci nu are „noroc.“ —

Auz. in Bistrițã.

Theodor A. Bogdan.

Glume.

Țiganul la biserică.

Culiță isprăvisă deja și servițiul milităresc, dar la biserică încă nu a fost. La sfatul unui vecin se decisă a merge într-o Duminică. Ii era frică se nu fie de ris, dar vecinul său îl linișci, spuindu-i se facă tot ce vor face alții.

Cetindu-se sfânta evanghelie toți ingenunchiară, numai Culița își ținea poziția militară, temându-se se nuși păteze nădragi cei noi.

Ôre cineva glumeț din dărept îl pișcă, dându-i a înțelege că trebue se ingenunche; Culiță pișcă pe cel dinaintea sa, acesta îi trage o palmă la țigan. Culiță palmuesce pe cel din dărept, ținând cont la sfatul vecinului. Pe urmă e dat afară. Pe stradă îl agrăesce preutesa: „Dar bine, dóră nu au eșit din biserică?”

— „Nu“ — îi răspunde Cula — numai acum au trecut delă pițigăete la pălmuite.“
Audiță dela (N. P.)

CRONICA.

Milionari în Ardeal Din Murș-Oșorheiu vine scirea că, murind acum câți-va ani în Cracovia, un prinț cu numele Mirislai, a lăsat averea sa rudeniilor sale, cari au trebuit se fie căutate. S'a găsit această familie, adevă rudele răposatului prinț milionar în Ardeal, în persoana unui funcționar comitatens și a unui notar cercual. Peste acesti din urmă a dat norocul cu milioanele.

† **Necrolog.** Primim durerosă scire, că Gherasim Vana teolog absolut, suprefect în seminariul junimei rom. gr. chat. stud. din Blașiu a încetat din viață la 9 Martie în anul al 25 al vieței.

Foiă nouă poporală. A apărut în Panciova o drăgălașă foiă poporală, sub numirea „Stéua“ redactată de D-l Niculae Țințariu cu un cuprins destul de variu și interesant, pentru publicul dela țară.

V'a apărea odată pe lună și costă pe anul întreg un bagatel de numai 3 coróne ce sunt de a se trimite deadreptul la administrațiunea foiei „Stéua“ în Panciova, strada Petófi 4.

Bogin, Sălăuș. Trefilia Boca, Fuldul superior, Cornelia Gavaț Moldova nouă. Victoria și Iustina Muntean Vermeș.

Precum și Domni: Andreiu Bugnariu, practicant la postă și telegraf în Karczag. N. Brânzeu student în Orăștie. Ioan Panpu învățatoriu în Alba Iulia. Niculau Turcu în Zurlențiu mic și Macedon Pop învățator în Cuhea.

Ilustrațiunile nóstre.

(*Plin de gânduri, dusă pe gânduri, fără gânduri.*)

I.

El cu gânduri sfarmă-ș capul,
Cum mai bine va trăi;
Da'n zădar căci rezultatul
I-l îngropă 'ndătorii.

II.

Ea-î bogată, lipsă nare,
Dar' de gânduri n'a scăpat,
Ș'o frământa 'n-supărare
De când sa amoresat

III.

Érna 'n-móră
Vara 'n stână
Cară saci la toți pe rënd
Pentr-o cupă de făină
Și tot nu are nici un gând.

Logogrif.

de: *Alexandru Țințariu.*

Din următoarele 55 de silabe: „a, ad, alis, ar, ara, as, bu, bro, ca, chi, cho, cen, co, de, de, do, do, dront, e, em, epi, eli, he, i, im, lou, ma, mos, ne, na, mea, no, pro, po, ra, ria, re, re, se, si, ti, ten, to, tou, trat, finet, trop, ta, terp, u, ult, var, va, zor“ să se formeze 17 cuvinte a căror însemnare e următoarea:

1. O numire de tecioră la Elinii din vremea antică.
2. Un orșel în România.
3. Un rege care a domnit cam pe la anii 1200 înainte de Christos.
4. Un oraș în Norvegia.
5. Numele italian purtat de mai mulți papi de la Roma.
6. Un rege babilonic.
7. Un oraș în Franția.
8. Un oraș în Thracia.
9. Un metal.
10. O comună din România lângă Olt.
11. Un mic personal bisericesc.
12. Un lotru mare din vechime.
13. Un mare literat românesc.
14. Un savant profesor dela facultatea de drept din Paris.
15. Un loc locuit de Macedo-Români.
16. O musă.
17. Reședința unei episcopii românesci. —

Inițialele cetite de sus în jos se exprimă cea ce ar trebui se primească toți români conștii de chemarea lor. Finalele cetite de jos în sus se dee o poesie națională de Murașan. —

Deslegare de găcituri.

Sarada din Nr. 5 de Alesandru Țințariu.

Mureșan, Mureș, Mure, Mur.

A deslegat-o bine Dómnele și Domnișórele. Sabina Ardelean, Siciu, Paulina Precup, Gyó-Békés. Silvia Borlia și Silvia Stoia, Cuiedi. Eufrosina Andron, Ungra. Ana Spătărean, Cîreri. Lucreția

POSTA * * *

* * * REDACȚIUNEI.

—*—

D-lui Aurelian Dorgo învățator în Catina. Revista Ilustrată apare de 2 ori la lună la 1 și la 15 dar nu stilul nou ci stilul vechiu.

D-lui Ioan Rus în M. Froto. Abonamentul pre o jumătate de an l'am primit și ve mulțămim.

Stimabilei D-șórá Eugenia Săbădus în Panadea. Am primit abonamentul la Revista Ilustrată 1/2 an și am dispus, trimiterea Revistei toți nrii dela începutul anului.

D-lui Ioan Turdean student în Beiuș. Vă-am înscris între abonenții Revistei Ilustrate pe anul întreg, am dispus se vi se trimită nrii dela începutul anului precum și broșura „Cum se fotografăm“ ér plusul de 1 Corónă, vi se inapoiază.

D-șórei Luisa Bran în Erdő-áda. Am primit abonamentul pe 1/2 an și vă-am trimis toți nrii apăruti dela începutul anului.